

REFERAT Udvalget for bæredygtig energi 2021 d. 16-06-2021

Mødedato Onsdag d. 16. juni 2021 kl. 08:00

Mødested Ærø Energilab, Ellenet 10, 5960 Marstal

Mødedeltagere Per Mortensen, Kaj Allan Jørgensen, Ole Wej Petersen, Mads Boeberg Hansen, Lasse Kjærgaard, Chris Hammeken, Henrik Hagbarth Mikkelsen, Rune Schmidt, Jack Hansen (Fravær), Peter Graversen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Elbusprojekt.....	4
Implementering af elbiler i Ærø Kommune.....	6
Elbilsladestandere på Ærø.....	8
Kommuneplanen for tekniske anlæg og forsyning.....	10
Zero Emission Ports North Sea Region.....	11
Ærø-Sønderborg Testzoneprojekt.....	12
DK2020.....	13
Godkendelse af referat.....	14

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2021-562

Sagsfremstilling:

Udvalget anmodes om at godkende dagsordenen.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Elbusprojekt

S2021-561

Indledning:

Orientering om annullering af elbusprojektet.

Sagsfremstilling:

Baggrund

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen meddelte d. 23. december 2020 at de bevilliger 8,18 mio. kr. til Ærø Kommune under forudsætning af, at projektet gennemføres med 3 elektriske busser og ladeinfrastruktur således at rutebusdriften kan omstilles til 100 % el.

Arbejdsgruppen har siden meddelelsen fra styrelsen i december 2020 undersøgt forskellige muligheder, for at finde den løsning som kan dække Ærøs behov bedst muligt.

Juridiske udfordringer

I processen med udarbejdelse af ny tillægskontrakt om elbusdrift med busoperatøren, stødte arbejdsgruppen på juridiske udfordringer, som gjorde det nødvendigt at revidere ejerskabsforholdene på elbusserne.

I den eksisterende kontrakt med busoperatøren fremgår det, at det i kontraktperioden er muligt at skifte til anden fremdrivningsform, herunder el, og at Ærø Kommune skal kompensere busoperatøren for meromkostningen herved.

Dog fremgår det ikke eksplicit at dette også er gældende, selv hvis tærskelværdierne for et nyt udbud overskrides. Ved at indgå en tillægskontrakt, som indebærer, at busoperatøren bliver ejer og drifter elbusserne, ville tærskelværdierne overskrides, og man ville dermed have bevæget sig ud i en juridisk gråzone.

Ændrede ejerskabsforhold

På baggrund af disse juridiske foranstaltninger, undersøgte arbejdsgruppen muligheden for at ændre ejerskabsforholdene, således at Ærø Kommune kunne blive ejer af elbusserne og busoperatøren kunne drifte dem.

Denne ejerskabsstruktur var busoperatøren ikke villig i at indgå.

På baggrund af denne situation indstilledes det at projektet skulle annulleres. Annullering af elbusprojektet blev vedtaget d. 19. maj 2021.

Grøn Buspulje og Trafikstyrelsen er orienteret om frafald.

Næste udbud

Ved næstkommende udbud af busdriften på Ærø i august 2025, kan krav om eldrift på al åben kørsel indgå. Det bliver dog uden den statslige støtte, som ellers var bevilliget af Trafikstyrelsen.

I regeringens infrastrukturplan 2035 som blev udgivet i april 2021, fremgår det, at der er ønske om de kommende år at tilbyde forskellige puljer til fremme af grøn transport. Hvorvidt en pulje til fremme af elbusser indgår heri er fortsat uvist, men Ærø EnergyLab vil følge udviklingen og løbende orientere om mulighederne.

Indstilling:

Det indstilles at punktet tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Bilag

Referat_KB_19maj2021

Punkt 3: Implementering af elbiler i Ærø Kommune

S2021-561

Indledning:

Orientering om status på behandling af plan for udskiftning af Ærø Kommunes biler til emissionsfri alternativer.

Sagsfremstilling:

Ærø Kommune råder over ca. 60 biler, hvor der er stor forskel på funktion, kørselsbehov, miljøaftryk og løbende udgifter. Arbejdsgruppen har udarbejdet en prioriteret liste ift. hvilke biler, der bør prioriteres først i overgangen til el-biler (se bilag).

Prioriteringslisten er baseret på en afvejning af hhv. økonomi i form af den løbende omkostninger ved den enkelte bil samt den enkelte bils miljøaftryk i form af bl.a. CO2 udslip.

Listen skal ses som en umiddelbar prioritering i udskiftning af de kommunale biler. Hertil skal der bl.a. også tages højde for, hvornår det passer med den enkelte afdelings behov for udskiftning af bil, pris på el-bilen og om der findes passende el-køretøjer til den enkelte bils funktion, samt mulighed for at oplade bilen.

Det foreslås, at afdelingerne selv vurderer behovet for udskiftning af de nuværende køretøjer, men at alle køretøjer skal være udskiftet ved udgangen af 2029. Udgifterne til el-biler afholdes af den enkelte afdeling. Løn og Økonomi samt Teknisk Afdeling vil dog være behjælpelig med forslag til relevante biler, beregninger vedr. udskiftning samt hjælp med køb, salg og leasing.

Arbejdsgruppen anbefaler, at overgangen til el-biler starter allerede i 2021, så der sker en løbende udskiftning af de fossil-drevne biler med ca. 7 biler om året. Ældre og Sundhed er langt fremme i processen mht. overgangen til el-biler. Det anbefales derfor, at overgangen starter hos Ældre og Sundhed med udskiftning af ca. 10 biler, så overgangen til el-biler kommer godt i gang.

For at påbegynde en generel overgang til el-biler anbefales det, at der indføres et ”stop” for indkøb af ikke af el-biler i 2021, således at det kun sjældent og undtagelsesvis kan ske såfremt der ikke findes et acceptabelt el-bils alternativ til afdelingens behov eller såfremt der ikke er adgang til lade-infrastruktur.

Arbejdet med planen for udskiftning af kommunens biler, er naturligvis foretaget sideløbende med udarbejdelse af planen for ladestandere til kommunens brug, hvor der er taget højde for at der er ladere til rådighed inden for kort afstand af, hvor bilerne hører hjemme.

Sagen blev behandlet i Direktionen d. 7. juni 2021. Beslutningen på Direktionsmødet var som følger:

Inden direktionen tager stilling til anbefalingerne fra arbejdsgruppen anmodes Løn og Økonomi om at om de lokale autoforhandler /-værksteder er interesserede i at indgå i en SKI-aftale.

Når dette er afklaret behandles sagen i direktionen igen og der afgives indstilling overfor kommunalbestyrelsen.

I forhold til den videre proces med implementering af el-biler anbefaler direktionen:

- at der på næste møde i lederforum gives en orientering om implementering af el-biler, herunder om den prioriterede liste til udskiftning til el-biler samt overblik over el-ladeinfrastrukturen.
- at listen revideres af Cecilie Larsen én gang i kvartalet for hele tiden at være opdateret.
- at såfremt et område ikke har tilstrækkelig økonomi til indkøb af el-bil, eller hvis der er tvivlsspørgsmål, så afklares dette med den respektive fagdirektør, der tager stilling til, om skal søges om en tillægsbevilling.

Indstilling:

Det indstilles at punktet tages til orientering.

Beslutning

Udvalget foreslår at der laves en opgørelse over, hvor meget der køres i private biler.

Der gøres opmærksom på en skrotningspulje, som kan hjælpe kommunen med at skaffe sig af med de gamle biler.

Taget til orientering.

Bilag

Bilag 1 - Prioriteringsliste udskiftning af biler

Punkt 4: Elbilsladestandere på Ærø

S2021-561

Indledning:

Orientering om status på elbilsladestandere til Ærø Kommune og til offentlig brug.

Sagsfremstilling:

Kommunale ladestandere

Sagen om elbilsladestandere til kommunalt brug blev behandlet i Direktionen d. 7. juni 2021. Her blev der fremlagt forslag til løsningsmuligheder til Tesla-laderne som følger:

1. Ærø Kommune beholder ladepladserne og skifter Teslaladerne ud med en lukket lader til kommunen.
2. Ladepladserne sende i udbud.
3. Ladepladserne lukkes helt.

Direktionen anbefalede scenarie 1, da det ikke er muligt for kommunen at overdrage ampere til eventuel anden part. Kommunen har pligt til at opsætte ladere på to af havnene, så det blev vurderet, at det ville være en nem måde at komme i gang på. Dog bemærkes det, at eksterne aktører, der kunne være interesserede i at opsætte ladestandere på lignende nøglelokationer, skal rette henvendelse til Ærø EnergyLab med henblik på at få det behandlet kommunalt.

Plan for udrulning af ladestandere til kommunalt brug blev også præsenteret ved mødet (se bilag). I denne plan antages det at der arbejdes videre med scenarie 1 ovenfor. De forventede omkostninger er basere på en undersøgelse af ledige ampere på lokationerne, et gennemsnit af priser på ladestander hardware og på dialog med N1 og elektrikere om behov for anlægsarbejde. Foruden de ladere som fremgår af oversigten, skal Ældre&Sundhed også etablere et større antal ladere, men grundet usikkerhed om placeringen af de ladestandere, er de ikke taget med her. Et fælles ud, når Æ&S er klar ville være at foretrække.

Direktionen bad Cecilie Larsen om at sende planen i høring ved kommunens afdelinger før der træffes endelig beslutning om denne plan. Efter høringsfristen sendes sagen igen til behandling i Direktionen, dernæst UBE og til endelig afgørelse i TMHU. Dette kommer til at foregå i august.

Offentlige ladestandere

I maj offentliggjorde Ærøfonden, at de vil etablere 10-12 destinationsladere og en enkelt hurtiglader på Ærø til offentlig brug. Udrulningen bliver finansieret af Ærøfonden og af LAG, og arbejdsgruppen er allerede i fuld gang med arbejdet. De første ladere ventes at være etablerede og klar til brug snarest.

Regnemaskine

Region Syddanmark har hyret COWI til at udarbejde en regnemaskine, som kan give et fingerpræg om hvor mange ladestandere geografiske områder har behov for, for at kunne takle turisters, fastboendes og besøgendes behov i spidsbelastningen. Ærø og Varde Kommuner har været med på sidelinjen og kommet med ønsker til regnemaskinens funktionalitet. Værktøjet får vi til afprøvning i denne uge og værktøjet ventes færdiggjort inden udgangen af juni.

Indstilling:

Det indstilles at punktet tages til orientering.

Beslutning

Der blev orienteret om, at der i denne fase bliver opsat 16 ladeudtag. Dette er fase 1 i udbygning af ladeinfrastruktur på Ærø.

Taget til orientering.

Bilag

Plan for ladeinfrastruktur inkl. budget_v.20.05.2021

Punkt 5: Kommuneplanen for tekniske anlæg og forsyning

S2021-561

Indledning:

Orientering om fremdrift i arbejde med Kommuneplanen for tekniske anlæg og forsyning.

Sagsfremstilling:

Flere UBE-medlemmer har indsendt forslag til indhold i debatoplægget. Forslag og input fra udvalget fremgår af den endelige version af debatoplægget.

Debatoplægget er nu i gang med at blive politisk behandlet før det kan sendes i høring. Foroffentlighed sættes i gang efter Kommunalbestyrelsesmødet d. 16. juni, hvis oplægget godkendes, og er derefter i 8 ugers høring.

Når høringsfasen for debatoplægget er afsluttet, skal planen revideres på den baggrund, hvorefter et udkast skal politisk godkendes til endnu en høring. Næste og sidste høringsfasen, vil efter al sandsynlighed komme til at finde sted i efteråret 2021. I forbindelse med den endelige høring, vil der blive arrangeret et borgermøde, som Ærø EnergyLab også får lov at bidrage til.

I ventetiden afholdes et borgermøde med fokus på udbygning af vedvarende energi. Dette borgermøde er et ønske fra TMHU, og kommer til at blive afholdt engang i august 2021. Inputs fra dette borgermøde kan bruges både til yderligere inspiration i kommuneplanen, men også til at få udarbejde en decideret energiplan for Ærø.

Indstilling:

Det indstilles, at punktet tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Punkt 6: Zero Emission Ports North Sea Region

S2021-561

Indledning:

Orientering om fremdrift i Zero Emission Ports projektet.

Sagsfremstilling:

Dataindsamlingen hos energiforbrugerne på Søby Havn er i gang og der er modtaget data sæt fra en række af forbrugerne. SDU behandler løbende data.

En Bachelorstuderende og to Masterstuderende har afsluttet studieprojekter om Ærø energisystem. Analyserne bliver gjort tilgængelige når de har afsluttet deres eksamen i juni 2021.

SDU er i gang med at forberede en teknisk workshop om maritim eldrift med særligt fokus på landdelen. Denne workshop bliver organiseret i samarbejde med Ærø Kommune og flere af partnerne og samarbejdspartnere/underleverandører fra E-ferry projektet inviteres til at holde oplæg. Workshopen vil finde sted i august/september 2021 og skal foregå online.

Indstilling:

Det indstilles, at punktet tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Punkt 7: Ærø-Sønderborg Testzoneprojekt

S2021-561

Indledning:

Orientering om status på Ærø-Sønderborg Testzoneprojektet.

Sagsfremstilling:

I foråret ansøgte Bjørn, i samarbejde med blandt andre DTU, Innovationsfonden om midler til at gennemføre en teknisk forundersøgelse til testzoneprojektet, for at få afklaret nogle tekniske og juridiske elementer. D. 7. juni modtog vi desværre afslag på ansøgningen. Kritikken fra Innovationsfonden lød på at de havde svært ved at forstå projektet og se den røde tråd.

Der er nu planer om i stedet at ansøge om EUDP midler. Det er uklart om der åbner en ansøgningsrunde til september 2021, men planen er at forberede til at kunne søge en eventuel efterårsrunde, og ellers vente til marts 2022. Ansøgningen vil blive udvidet til også at inkludere teknisk udvikling, juridisk afklaring og borgerinddragelse.

For at sikre at ansøgningen bliver så god og forståelig som mulig, undersøger Bjørn om det er muligt at søge midler til en specialist i fundraising, som kan hjælpe med at skrive den gode fortælling.

På baggrund af udmeldingen fra Energistyrelsen kort før påske, har Bjørn indsendt et svar til Energistyrelsen, hvor planerne for det videre forløb med testzonen forklares. Energistyrelsen vil vende tilbage med kommentarer og spørgsmål midt-juni 2021.

Indstilling:

Det indstilles, at punktet tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Punkt 8: DK2020

S2021-561

Indledning:

Orientering om status på DK2020.

Sagsfremstilling:

Der er udarbejdet forslag til udspecificerede klimamål, som UBE behandlede d. 7. juni 2021. Forslaget til klimamål er nu behandlet fagudvalgene og skal i august behandles i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Klimakoordinatoren i samarbejde med styregruppen har desuden arbejdet på den interne organisering i Ærø kommunen omkring DK2020.

Klimakoordinatoren er gået i gang med at udforske mulighederne for partnerskaber med virksomheder, foreninger og borgere. En konkret milepæl på den vej, er et borgermødet, som er planlagt til at finde sted i august 2021.

Indstilling:

Det indstilles, at punktet tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Punkt 9: Godkendelse af referat

S2021-562

Sagsfremstilling:

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke "godkend".

Beslutning

Godkendt.